

USUSRET MUZEJU GLAZBE?

Hrvatski glazbeni zavod, s geslom *Arti musices* u zabatu svog pročelja, nije samo prostor za muziku i oprostoreno muzičko vrijeme, nego i mjesto koje svojim oblikom, sadržajem i smislom *m u z i k u z n a č i*: središte muzičke ikonografije grada bogatog muzejima i muzikom i tradicijom njihove suradnje. Jer muzika i muzej kao prostori stvaralaštva i mjesta pamćenja dva su agregatna stanja iste ideje pod zaštitom muza, »koje umiju pjevati sadašnjost, prošlost i budućnost, te svojimi milimi pjesmami, što ih Apollon popraća citaranjem, razigrati srca nebesnikom, sakupljenim u visokoj palači svog otca Zeusa na Olympu«, kako piše u jednoj staroj Mythologiji koja bi se mogla pronaći na policama biblioteke Hrvatskoga glazbenog zavoda.

(M. B.)

Nije pitanje: »Trebali li nam muzej glazbe?«, nego: »Kakav muzej glazbe želimo?«, zaključili su sudionici simpozija *Glazba u muzeju / Muzeji glazbe*, koji je pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića održan od 16. do 18. listopada u Muzeju Mimara. Simpozij je organizirao Muzejski dokumentacijski centar, a među partnerima su bili Hrvatski glazbeni zavod,

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Muzej Mimara, Muzej suvremene umjetnosti i Muzej za umjetnost i obrt.

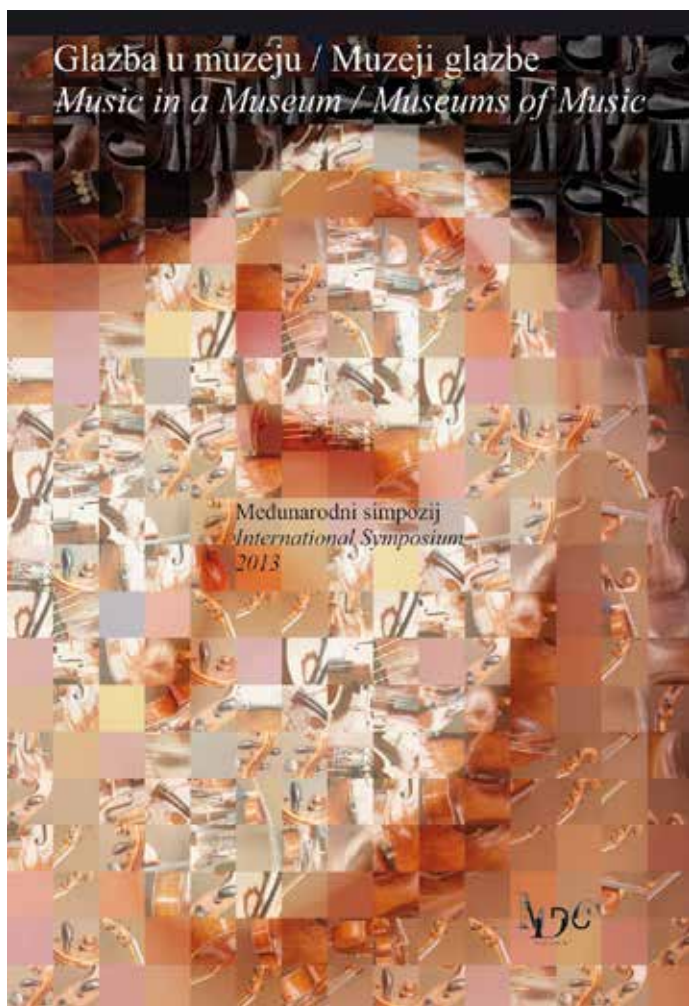
Simpozij je okupio 43 izlagača, uglavnom muzeologa, (etno) muzikologa, povjesničara umjetnosti i knjižničara iz trinaest hrvatskih gradova i inozemstva koji su prikazali različite tipove muzeja i zbirke. Utvrđeno je da je za osnivanje muzeja glazbe kod nas nužna interdisciplinarnost, zajedničko promišljanje ciljeva i financiranja. Vrlo je inspirativno stoga bilo čuti iskustva izlagača iz bečkog *Haus der Musik* i *Danskog muzeja glazbe* u Kopenhagenu.

U Hrvatskoj ima 49 evidentiranih zbirke s glazbenom građom u 40 muzeja koji se nalaze u 30 gradova, a najviše je glazbene građe u zavičajnim muzejima. Glazbena je baština u muzejima najupečatljivije predstavljena u spomen-sobama, kao što je npr. soba Dore Pejačević u Zavičajnom muzeju Našice. Dio izlaganja bio je posvećen čuvanju i prezentaciji glazbenih instrumenata u muzejima. Bilo je riječi i o raznim manifestacijama u muzejima povezanim s glazbom (koncerti, radionice), kao i iskustvima s publikom, organizacijom i smještajem glazbene građe.

Vrlina simpozija bila je otvorenost prema tematici čuvanja glazbene baštine i izvan muzeja, u raznim svjetovnim (javnim ali i privatnim) i crkvenim glazbenim zbirkama. Velika je pozornost dana zvučnim zapisima, njihovom čuvanju, popisivanju i dostupnosti. Ravnopravno se govorilo i o nematerijalnoj glazbenoj baštini. Zajednička je tema većini izlagača bila potreba digitalizacije i prezentacije gradiva na internetu. Osobito se pažljivo pratilo izlaganje o *Europeani*, digitalnoj knjižnici europske baštine koja ima već više od 29 milijuna zapisa, od čega je 484.303 zvučnih.

Izlaganja su bila u dvorani na prvom katu muzeja Mimara, dakle u prostoru koji je postao standardna lokacija koncertnog života Zagreba, a u okviru simpozija se muziciralo i drugdje: u Zbirci Richter (koncertni performansi), Zbirci Gvozdanović (prizvedba skladbe Davora Bobića i predstavljanje violine Franje Kresnika) i u artiju HAZU gdje je i šira publika mogla čuti kako zvuči slavna Guarnerijeva violina »King«. Voditeljica knjižnice HGZ-a Nada Bezić sudionicima je pokazala zanimljivosti zgrade HGZ-a, a potom ih povela na glazbenu šetnju Gornjim gradom.

(N. B.)

Dizajn plakata: Boris Ljubičić

ŠETNJA MIROGOJEM TRAGOM POVIJESTI HGZ-A

Nekoć je bio lijep običaj zagrebačkih pjevačkih društava da na blagdan Svih svetih i na Dušni dan pohode grobove svojih zbrovođa i predsjednika, okite ih vijencima i zapjevaju prigodne pjesme. Ove smo godine odlučili omogućiti i našim članovima da u svojim uobičajenim šetnjama Mirogojem u dane oko Svih svetih obrate pozornost na posljednja počivališta najznačajnijih osoba iz povijesti HGZ-a. A priča počinje već u zgradi HGZ-a, gdje se čuva vjerojatno najstariji nadgrobni spomenik nekom glazbeniku u Zagrebu – riječ je o kamenu u obliku srca u kojem je uklesan natpis u spomen Franji Pokornom, dirigentu Društvenog orkestra HGZ-a i skladatelju koji je 1859. umro u dobi od samo 34 godine.

Na Mirogoju počivaju brojne osobe koje su tijekom 186-godišnje povijesti HGZ-a dale svoj obol napretku i boljitku našeg Društva. Neki su grobovi vizualno atraktivni (npr. reljef s likom Václava Humla, djelo Ive Kerdića, grob odmah pri središnjem križu), a neki namjerno skromni (nadgrobna ploča na kojoj piše samo: »Franjo Kuhač«, sjeverne arkade, posljednji paviljon). HGZ se skrbi za grob Franje Krežme (polje 10, I, br. 25), koji je prošle godine obnovljen (o tome smo već pisali u *HaGeZe-u*). Izbor najznačajnijih pokojnika bio je jednostavan, učinjen je još 1977. godine kada je odabrano 14 osoba čija su imena u povodu 150. godišnjice HGZ-a uklesana na spomen-ploču u prizemlju naše zgrade. Njima smo pridružili trojicu najzaslužnijih pokojnika u posljednjih 35 godina: člana Ravnateljstva Ladislava Šabana te predsjednike Stjepana Humela i Andru Mohorovičića.

Većina je zaslužnih »HGZ-ovaca« pokopana u arkadama. Neposredno prije trećeg paviljona u arkadama lijevo od glavnog ulaza nalazi se grob *Ivana Zajca* (1832–1914), čije su zasluge za HGZ i glazbenu školu goleme. Njegovo je ime napisano na ploči porodice Zajc-Dolovčak. Malo dalje prema sjeveru počiva i *Ivan Vardian* (1826–1896), zaslužni tajnik HGZ-a i kasniji veliki župan požeški. U sedmom paviljonu nalazi se grob *Ive Tijardovića* (1895–1976), prvog predsjednika nakon Drogog svjetskog rata. Tijardovićeve bista, rad Grge Antunca, dominira paviljonom. Naposljedno prije izlaza iz arkada prema novom dijelu groblja nalazi se grobnica porodica Goglia i Žepić. *Antun Goglia* (1867–1958) bio je nadasve marljiv prvi kroničar HGZ-a i dugogodišnji predsjednik. Njegov nećak *Milan Žepić* (1900–1976), također predsjednik, potaknuo je obnovu Društvenog orkestra 1954. godine i bio dugogodišnji koncertni majstor. Odmah uz izlaz pokopan je *Vjekoslav Klaić* (1849–1928), čija je vodeća uloga u HGZ-u obilježila desetljeća na prijelazu stoljeća.

Arkade desno od ulaza započinju »ilirskim paviljonom«, u kojem je uz ostale preporoditelje pokopan i *Vatroslav Lisinski* (1819–1854), zaslužni član Ravnateljstva, upravitelj glazbene ško-

le i dirigent Društvenog orkestra. Medaljon s prikazom Lisinskog izradio je bečki kipar Johann Koloc 1888. godine. U susjednom paviljonu počiva Lisinskijev suvremenik *Dragutin Klobučarić* (1794–1886), jedan od najzaslužnijih HGZ-ovih predsjednika. Na jedva vidljivom starom natpisu pišu njegove titule i zanimanje: »predsj. kr. banskoga stola«. U istom je paviljonu pokopan *Franjo Gašparić* (1821–1893), predsjednik Ravnateljstva koji se osobito istaknuo u nastojanjima oko izgradnje zgrade HGZ-a 1875/76. godine.

Trojicu zaslužnih valja potražiti izvan arkada. U starom dijelu Mirogoja pokopani su *Andre Mohorovičić* (1913–2002), predsjednik u posljednja dva desetljeća 20. st. za čijega je mandata preuređen podrum naše zgrade (polje 41A, II/I, br. 15) i *Artur Schneider* (1879–1946), HGZ-ov međuratni tajnik o kojem smo pisali u prošlom broju *HaGeZe-a* (polje 22, II/I, br. 3). U novom dijelu Mirogoja, sjeverno od arkada, nalazi se grob *Stjepka Humela* (1919–2009) (polje 127, II, 212/1), nasljednika Milana Žepića na mjestu predsjednika.

Nisu, međutim, svi najznačajniji ljudi iz povijesti HGZ-a pokopani na Mirogoju. Prvi među njima je *Georg (Juraj) Karl Wisner von Morgenstern* (1783–1855), jedan od utemeljitelja HGZ-a, prvi dirigent Društvenog orkestra i učitelj na glazbenoj školi. Wisner je bio i regens chori katedrale, pa je i pokopan u njoj. U potresu 1880. dio svoda katedrale razbio je Wisnerov grob, te je fotografija starog zaslužnog glazbenika u otvorenom grobu uvrštena u službenu dokumentaciju zagrebačkog potresa.

Franjo Čačković Vrhovinski (1789–1865) također je od početka bio jedan od najdjelatnijih članova HGZ-a, član Ravnateljstva i upravitelj glazbene škole, a k tome i glazbenik. Umro je prije otvaranja Mirogoja i pokopan je na Jurjevskom groblju koje je kasnije ukinuto. Na Mirogoju ne počiva ni *Antun Kirschhofer* (1807–1849), prvi naš značajni violinski virtuoz i prvi violinistički pedagog od struke, na školi HGZ-a od njezina osnutka 1829. godine. Pokopan je u Podgrađu kod Marije Bistrice.

Za odavanje počasti posljednjoj dvojici zaslužnih treba se uputiti mnogo dalje. U Varaždinu je pokopan *Vjekoslav Rosenberg Ružić* (1870–1954), nasljednik Ivana Zajca na mjestu direktora glazbene škole i prvi direktor HGZ-ovog konzervatorija. I na kraju preostaje *Ladislav Šaban* (1918–1985), koji počiva u obiteljskoj grobnici svojih predaka Kukuljevića u Ivancu. Svoju kapitalnu knjigu *150 godina Hrvatskoga glazbenog zavoda* (1982) posvetio je »časnoj uspomeni svih naših vrijednih i idealizmom nadahnutih predšasnika, istaknutih ljubitelja oduševljenih za glazbenu umjetnost.«

Fotografija: Ante Topić

POZIV ČLANOVIMA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA NA
REDOVNU GODIŠNJU SKUPŠTINU
HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

koja će se održati na blagdan sv. Cecilije, zaštitnice glazbe,

u petak, 22. studenoga 2013. godine

s početkom u 18.00 sati
u koncertnoj dvorani HGZ-a

Prijedlog dnevnog reda:

1. Otvaranje Skupštine
  - uvodna riječ predsjednika Ravnateljstva,
  - biranje radnog predsjedništva, zapisničara i ovjervitelja zapisnika
2. Izvještaj Ravnateljstva HGZ-a o radu Hrvatskoga glazbenog zavoda u 2012. godini s financijskim izvještajem
3. Izvještaj Nadzornog odbora
4. Realizacija programa rada u 2013. i plan za 2014. godinu
5. Izbor članova Ravnateljstva
6. Razno

Prema odredbi članka 20. Statuta HGZ-a Skupština može donositi odluke ako je prisutno više od polovine članova. Ukoliko je u zakazano vrijeme početka Skupštine broj prisutnih manji, početak se odlaže za pola sata.

Predsjednik Ravnateljstva HGZ-a
Marcel Bačić

NAJAVLJUJEMO

MUZIČKI LEKTORIJ

Utorak, 19. studenoga u 19.30 sati

MARCEL BAČIĆ

Umijeće interpretacije

Povjesničar umjetnosti Hans Sedlmayr (1896.–1984.), citirajući dirigenta Wilhelma Furtwänglera (1886.–1954.), smatrao je problem interpretacije »sudbonosnim pitanjem umjetnosti«. Umjetnička djela nisu tu, nisu prisutna, mi ih tek moramo opsisnuti, probuditi i razbuditi, kaže Sedlmayr: »A ponovno buđenje ili ponovno stvaranje likovnoumjetničkih djela – njihovo re-produciranje – nije ništa drugo nego ono što se u području muzike zna kao *interpretacija*.« *Interpret* muzičkog djela *reproduktivni* je *umjetnik*, njegova je interpretacija reprodukcija. Jednako je tako i interpretacija djela likovnih umjetnosti ponovno stvaranje, reproduciranje. Umjetnost je jedna, kaže Sedlmayr, pa je tako i postupak reproduciranja zapravo isti. Različito je samo posredovanje »interpretacije«.

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.hr
KNJIŽNICA: 48 30 824
knjiznica@hgz.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati
BLAGAJNA: 48 30 822, blagajna@hgz.hr
ponedjeljak–petak 11–14 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXVII (2013 / 2014)

STUDENI

www.hgz.hr
hgz@hgz.hr

UREDNIKA:
Nada Bezić

ZA IZDAVAČA:
Marcel Bačić

utorak, 5. XI. u 20 sati

ZAGREBAČKI KVARTET
Sergej Evseev i Davor Philips, *violine*, Hrvoje Philips, *viola*; Martin Jordan, *violončelo*
Kuljerić, Beethoven, Čajkovski

nedjelja, 10. XI. u 20 sati

MUZIČKA AKADEMIJA SVEUČILIŠTA U
ZAGREBU
Virtuoso
Njemački romantizam
Sonja Runje, *mezzosopran*; Tetiana Lutsyk,
violina; Sara Novoselić, Mislav Brajković,
violončelo; Ana Dadić, Irena Lenuzzi, Virna
Kljaković, Tomislav Damjanović, Domagoj
Guščić, *klavir*
Mendelssohn, Schumann, Brahms, Wolf
Određeni broj besplatnih ulaznica za članove HGZ-a

ponedjeljak, 11. XI. u 20 sati

HRVATSKA UDRUGA KLAPA
CENTAR ZA KULTURU TREŠNJEVKA
Zagrebačke klape: *Armorin, Bošket, Cesarice,*
Čakulone, Dišpet, Nostalgija, Petrada, Prvi
komin Snježanin, Sagena
Određeni broj besplatnih ulaznica za članove HGZ-a

utorak, 12. XI. u 20 sati

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
Dirigent: Igor Tatarević
Solistice: Tamara Ciha, *flauta*; Diana
Grubišić, *harfa*
Kalinov, Mozart, Čajkovski

utorak, 12. XI. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
(Podrumska dvorana)
Radionica utorkom
Beatles for Sale (1964)
Voditelj: Tihomir Petrović
Ulaz slobodan

nedjelja, 17. XI. u 20 sati

UDRUGA DIAPASON
Srđan Čaldarović, *klavir*
Josipović, Štolcer Slavenski, Bersa,
Papandopulo, Sorkočević, Kunc, Bjelinski,
Parać
Besplatne ulaznice za članove HGZ-a

utorak, 19. XI. u 19.30 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
(Podrumska dvorana)
Muzički lektorij
Marcel Bačić: *Umijeće interpretacije*
Ulaz slobodan

srijeda, 20. XI. u 20 sati

AD GLORIAM BRASS
Obljetnički koncert u povodu 20 godina
djelovanja
Stjepan Filipić, Igor Hrustek, Mario Lončar,
trube; Srđan Peić, *rog*; Mario Šincek,
trombon; Ivica Geček, *tuba*
Bach, Rossini, Crespo, Suppe, Miller
Određeni broj besplatnih ulaznica za članove HGZ-a

četvrtak, 21. XI. u 20 sati

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH
UMJETNIKA
Bruno Philipp, *klarinet*; Branimir Pustički,
violončelo; Terezija Cukrov, *klavir*
Louvier, Lutosławski, Kovač, Beethoven
Besplatne ulaznice za članove HDGU-a i HGZ-a

petak, 22. XI. u 18 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Godišnja skupština Hrvatskoga glazbenog
zavoda

subota, 23. XI. u 20 sati

UDRUGA DIAPASON
Komorna atmosfera
Dani Bošnjak, *flauta*; Branko Mihanović,
Dario Golčić, *oboe*; Davorin Brozić, Danijel
Martinović, *klarineti*; Žarko Perišić, *fagot*;
Bánk Harkay, *rog*; Marco Graziani, *violina*;
Aleksandar Jakopanec, *viola*; Smiljan Mrčela,
violončelo; Nikša Bobetko, *kontrabas*;
Danijel Detoni, *klavir*
Penderecki, Prokofjev, Janáček, Bartók
Besplatne ulaznice za članove HGZ-a

nedjelja, 24. XI. u 11 sati

GLAZBENO UČILIŠTE ELLY BAŠIĆ
Koncert komornih sastava učenika Učilišta
Bach, Rossi, Arenski, Šostakovič,
Rahmanjinov

nedjelja, 24. XI. u 20 sati

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL
Flauta gala
Solistica: Rachel Brown, *flauto traverso &*
umjetničko vodstvo (Velika Britanija)
C. Ph. E. Bach, J. S. Bach, Telemann
Određeni broj besplatnih ulaznica za članove HGZ-a

ponedjeljak, 25. XI. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert
Bečki klasici
Društveni orkestar HGZ-a
Dirigent: Zoran Juranić
Haydn, Mozart, Beethoven
Besplatne ulaznice za članove HGZ-a i HDGU-a

utorak, 26. XI. u 20 sati

KONCERTNA POSLOVNICA ARTAGENT
Guitarra viva
Lagrimosa beltà (Kanada)
Frances Pappas, *mezzosopran*
Laura Young, *gitara*
Domeniconi, Gasull, Bogdanović, Hakenberg,
Jasbar, Matušić
Određeni broj besplatnih ulaznica za članove HGZ-a

srijeda, 27. XI. u 20 sati

ZAGREBAČKI SOLISTI
Gosti: Komorni gudački orkestar Slovenske
filharmonije
Mozart, Papandopulo, Tipett, Krek
Određeni broj besplatnih ulaznica za članove HGZ-a

četvrtak, 28. XI. u 20 sati

VELEPOSLANSTVO REPUBLIKE
ITALIJE, TALIJANSKI INSTITUT ZA
KULTURU U ZAGREBU
Michele Campanella, *klavir* (Italija)
Scarlatti, Liszt-Verdi
Određeni broj besplatnih ulaznica za članove HGZ-a